

בין ידיעה לידיעה

כולנו לומדים, לומדים תורה או נושאים אחרים. אבל מה נשאר לנו אחרי הלמידה – האם העובדה שאנחנו יודעים את מה שלמדנו אומרת שאנחנו באמת יודעים את מה שלמדנו?

א. היא אומרת אבל אני יודע

אחרי שחזר ר' לוי יצחק מברדיטשוב מביקורו הראשון אצל מורו, ר' שמלקה מניקלשבורג, שאל אותו חותנו: "מה למדת שם?" השיב ר' לוי יצחק: "למדתי שיש בשמים בורא לעולם!" קרא החותן למשרתת ושאל אותה: "האם את יודעת שיש בורא לעולם?" – "כן", ענתה המשרתת. אמר החותן לר' לוי יצחק: "השמעת מה אמרה המשרתת? האם בשביל זה נסעת עד ניקלשבורג?" ענה לו ר' לוי יצחק: "היא רק אומרת, אבל אני יודע."

לקוח מ-זושא

המקור מופיע בשיח שרפי קודש, חלק ה, תרצ"א

שאלות להבנת המקור

- מה ההבדל בין הידיעה של המשרתת לידיעה של ר' לוי יצחק מברדיטשוב?
- האם יש הבדל בין הלמידה של המשרתת ללמידה של ר' לוי יצחק?

ב. ערך מילונאי – ידיעה

1. דבר המתפרסם, מידע (בעיקר חדשני).
2. ידע, הבנה; מכלול מה שלומדים, מבינים וזוכרים.
3. הכרה.

שאלות להבנת המקור

איך להבנתכם פירש ר' לוי יצחק את הידיעה ואיך פירשה אותה המשרתת?

ג. ר' יצחק קנפנטון – דרכי הגמרא, פרק ב סעיף ג

הוא משתדל לדעת טעם כל דבר ודבר שיאמר לך התנא או האמורא מהו טעמו ושרשו המחייבו לומר כן, כי היודע טעם הדבר הוא היודע הדבר בסיבותיו כי היא הידיעה השלימה והאמיתית והיא המהלך בדרך עם אבוקה בידו כי יודע אי זה הדרך ישכון אור.

[...] ויצא לך מזה רוצה לומר מידיעת הטעם בדבר תועלת רב כי כאשר תדענו מדעתך תוכל להוציא לאור כל תעלומה ודין כל פרטים רבים שלא נתפרשו בשמועה.

שאלות להבנת המקור

- מדוע הבנת הטעם של דבר שלמדתם היא הלמידה הנכונה?
- האם זו הידיעה שעליה מדבר ר' לוי יצחק?